

ALERT

EEN UITGAVE VAN *BRAL* VZW
federatie voor actieve bXlaars

Afzender :
Bral vzw Zaterdagplein 13 1000 Brussel

België - Belgique
P.B. - P.P. BRUSSEL X
BC 6381

jaargang 19 - nummer 348 - februari 2009
verschijnt maandelijks
afgiftekantoor BRUSSEL X - P3A9102

de lijn van bral

100 km, 30 km

Hoera, 2008 kwam over de eindstreep met minder luchtvervuilingspieken dan de voorgaande jaren. Slechts twee van de zes Brusselse meetstations hebben de EU-norm overschreden zeg! Haren en Molenbeek hebben respectievelijk 66 en 44 hoge fijn-stofpieken gemeten terwijl 35 per jaar 't maximum is. Heembeek bleef net steken op 34!

Maar nog niet juichen aub. De smogepisode rond het jaareinde toonde het nog eens: we hebben het afgelopen jaar gewoon geluk gehad met het weer. Zodra de lucht op manshoogte niet meer opgewarmd geraakt en de uitlaatgassen dus niet stijgen, hebben we het zitten. Een dalende tendens zit er nog niet in.

Ook de tijdelijke snelheidsbeperkingen zullen daar niet voor zorgen. Structurele maatregelen, die hebben we nodig. Een permanente snelheidsbeperking van 100 km/u op de grote ring is dus een goed idee. En 50 op de gewestwegen ook. In woonstraten hebben we goede zones 30 nodig die aanzetten tot een geleidelijke rijstijl. Da's goed voor de doorstroming en voor de lucht. En oh ja, ook nog een lagere thermostaat in al die openbare gebouwen graag.

Sarah Hollander
Voorzitter Bral vzw

Op www.bbalv.be vind je een studie over 100km/u op snelwegen en de impact op milieu en verkeersveiligheid.

Brussel is een eilandengroep. Hoe kunnen we de monofunctionele atollen van dit lappendeken opnieuw met elkaar verbinden? De blitse ingreep die Rogier met Sint-Joost en Schaarbeek moest linken, blijft niet overeind

kroniek van aangekondigd vandalisme

Onze hoogsteigen stedenbouw heeft deze stad in eilanden opgedeeld. Pogingen om die met elkaar te verbinden, stranden op hokjesdenken en slecht bestuur.

De bekende Brusselisatie waarbij stadswijken platgegooid werden voor kantoren heeft onze stad opgezadeld met homogene torenwijken: Noordwijk, Europawijk... Of nog erger: de *would-be* torenbuurt Zuid die halfweg is blijven steken in een betonmoeras. Deze plekken vormen breuken in de stad. Samen met gebruikte of leegstaande industrieterreinen, spoorwegen en stadsboulevards hebben deze kantoorwijken een licht Berlijnse-muur-effect: Brussel opdelen in kleine of grotere wooneilanden die weinig contact hebben met elkaar. Te voet of met de fiets moet je immers die uitgestrekte en onherbergzame breuklijnen passeren. En de beste lijnen van openbaar vervoer leiden je naar het centrum

van Stad Brussel; veel minder van de ene woonwijk naar de andere.

een geschiedenis van breuken

De geschiedenis van die breuken leest als een samenvatting van de geschiedenis van Brussel *tout court*: kaalslag, gentrificatie, politiek *à la tête du client* om vastgoedontwikkelaars ter wille te zijn. En de gemeentegrenzen die vaak samenvallen met de breuklijnen met alle saucissonage vandien. Hoe moet Brussel omgaan met die erfenis? Hoe kunnen we het scheidend effect van die breuklijnen verminderen? We trekken lessen uit het voorbeeld van de Brabanttunnel op de as Rogierplein-Schaarbeek/Sint-Joost.

vervolg pagina 2

Men's Street

We schrijven begin van het millenium. Er is nog geen sprake van de heraanleg van het Rogierplein maar in Sint-Joost en Schaarbeek beginnen net de wijkcontracten *Groenstraat* en *Brabant-Groen*, die de verloederde Brabantwijk moeten opknappen. Na jarenlang gelobby van het terrein vat de gemeente Sint-Joost het plan op om de buurt beter te ontsluiten door één van de sinistere tunnels onder de spoorweg te voorzien van een betere aanleg en een lichtplan. Het plan komt pas op gang wanneer de ontwikkelaars van de Dexiatoren het oppikken als een verlengstuk van hun kantoorproject. Ze herdopen de Brabanttunnel tot *Men's Street*, een vernieuwde winkelas die mikt op de heren van standing uit hun eigen geplande kantoren. Met winkels van herenconfectie, verzorging voor de man, enzovoort. Grapjes over de nabijgelegen 'men's street' in de rosse Aarschotstraat zijn niet van de lucht, maar de ontwerpers menen dit bloedernstig. De Franse kunstenaar Patrick Rimoux maakt een sjiek ontwerp en in 2007 ligt de tunnel er als nieuw bij. De lichttegels in regenboogkleuren op de brede voetgangersstrook zijn bepaald *space*.

Men's shithole ?

Nu twee jaar later luidt het *Rogierwijkcomité* de noodklok. *Men's street* ligt er troosteloos bij: de winkelruimtes staan leeg, werk van een eenzame kunstenaar in de uitstalramen moet die leemte verdoezelen. Auto's parkeren even wild als de heren uit de immofantasieën plassen. En tot overmaat van ramp hebben vandalen zeker al 19 van de onverwoestbaar geachte lichttegels vernield met een pikhouweel. Het wijkcomité vraagt zich af hoe de gemeente deze zaak wil recht trekken. De schepen van middenstand van Sint-Joost denkt er openlijk aan om de tunnel te privatiseren en af te sluiten met hekkens. *Que ?*

breuken = scharnieren

De vraag is: valt er nog veel recht te trekken? Kan deze tunnel nog ooit een deel worden van een echte scharnier tussen twee stadsdelen? **Ann De Cannière**, stedenbouwkundige die promoveerde op een studie over de overgang stad-platteland in Neerpede, ziet twee voorwaarden om breuken ook een 'scharnierfunctie' te geven.

Ten eerste moeten de verbindingen verbeteren. De heraanleg van de Brabanttunnel is maar een eerste aanzet. "Is er bijvoorbeeld ooit een globaal plan gemaakt van bewegingsstromen tussen – zeg maar – de Adolphe Max en de Brabantwijk?" vraagt ze. "Zoiets was belangrijk geweest. Bovendien moet je in de keten van voetgangersverbindingen elke cruciale schakel

Het heeft weinig zin om sjieke stukjes verbinding aan te leggen als honderd meter verder dit soort voetgangersnachtmerrie ligt waar niemand iets te zoeken heeft. Alleen globale projecten brengen zoden aan de dijk. © Laure-Anne Scieur, flickr.com

herinrichten om het geheel aantrekkelijk te maken. Het Lazarusplein, het uiteinde van de tunnel langs de kant van Sint-Joost, is dan een heel belangrijke knoop die er momenteel nog steeds onherbergzaam bij ligt."

En natuurlijk is er ook het Rogierplein dat waarschijnlijk van deze lente tot in 2011 of langer in werf zal liggen. Zolang moeten de voetgangers van de Brabantwijk noodgedwongen over een winderig maanlandschap om de Vijfhoek te bereiken. Dat soort heraanleg-in-schijfjes hypothekeert het project.

functies functies functies

Maar met goede verbindingen alleen ben je er nog niet. "De publieke ruimte herinrichten als voetgangersgebied is een belangrijke maar vrij eenduidige opdracht" zegt Ann. De sleutel tot succes ligt volgens Ann in de functies die je zulke plekken meegeeft. De activiteiten in de gebouwen aan de straatkant bepalen voor een groot stuk de openbare ruimte want zij lokken mensen. De bedoeling van de mannenwinkels was de werknemers de tunnel in te trekken maar voor bewoners uit *den Bas-Fonds* of Schaarbeek gaat er geen lokroep van uit. Voor hen blijft de tunnel louter een doorgang.

"Bovendien is het moeilijk het juiste gebruik te stimuleren" zegt Ann. "Je hebt geen vat op de handelaars. De supermarkt slaat wel aan omdat die gericht is op meerdere types gebruikers. Maar de mannenwinkels spreken duidelijk een te specifiek marktsegment aan zodat de handelaars wegblijven."

plekken op de kaart zetten

Ann wijst nog op een belangrijk element: je moet een plek op de mentale kaart zetten. "Pendelaars en andere gebruikers moeten

weten van het bestaan van functies die hen kunnen aantrekken. Veel Vlaamse ambtenaren gaan bijvoorbeeld 's middags zwemmen in de Sint-Franciscusstraat in Sint-Joost. Dat soort dingen moeten we stimuleren. Door een evenement te organiseren à la Brussel-Bad kan je een plek bekend maken, ontmoetingen stimuleren. Misschien kan zoiets in de Brabanttunnel. Die ene kunstenaar volstaat uiteraard niet." (Een voorbeeld van een ambitieuzer evenement vind je op pg 6.)

In Antwerpen zorgt de Stad via een wervend programma dat een plek mentaal al op de kaart staat nog vóór de heraanleg af en in gebruik is. "In de Brusselse context lijken lokaal ingebedde verenigingen goed geplaatst om die initiatieven uit te bouwen. Maar dan wel met overheids-geld. En in het geval van de Brabanttunnel onder coördinatie van het Gewest. Er zijn immers veel verschillende wegbeheerders in de omgeving: Brussel-Stad, Sint-Joost, Gewest" besluit Ann.

besluit

Breuklijnen zijn rapper gemaakt dan geheeld. Dus beter voorkomen dan genezen. Daarom is het zo belangrijk dat de overheid het hokjesdenken overstijgt bij de planning van haar grondreserves en grensgebieden. Dat ze een globale planning maakt van de ruimtelijke structuur, met goede zachte verbindingen en heterogene activiteiten: wonen, werken, winkelen en andere functies.

Als je een breuk toch wil ombouwen tot scharnier, dan niet met losstaande ingrepen. Je moet alle schakels in de verbindingketen gelijktijdig aanpakken én functies inpassen die mensen lokken.

de Godin van het winkelvertier

In de race naar de shoppingcentra dagen twee nieuwe deelnemers op: één project wil de historische Godinfabriek tegen de vlakke gooien. Een ander dreigt Sint-Lambrechts-Woluwe in verkeerschaos onder te dompelen.

Winkelen aan het kabbelende kanaal en met zicht op de tuin van ons Vorstenpaar... dat kan in de toekomst misschien in Shopping Godin, een nieuw winkelcentrum van 25 000 m² aan Van Praet. Naast vooral 'middelgrote' winkels en één grote publiekstrekker, droomt de eigenaar van horeca, leisure en 1750 parkeerplaatsen. Een gehalveerde City2 dus. Met drie verschillen.

uno : schaal

Het eerste verschil zit in het woord 'middelgrote'. Groothandels die elders in de stad geen plaats vinden, zouden hier hun gading vinden. Andere winkelcentra herbergen vooral kleinere entiteiten. Voorlopig is het echter absoluut niet duidelijk hoe die complementariteit tot stand zal komen. Met andere woorden: hoe jobverlies elders vermeden kan worden.

dos : mobiliteit

Die focus op meer ruimtebehoevende zaken heeft een keerzijde. In de Nieuwstraat koop je bijvoorbeeld vooral dingen die makkelijk te vervoeren zijn: kleren, cd's, pralines,... Klanten gebruiken massaal de trein en de metro. Als de ruimtebehoevende winkels van 'de Godin' ook meer ruimtebehoevende producten gaan verkopen, bijvoorbeeld zetels, is het openbaar vervoer al een pak minder interessant. De bereikbaarheid met het openbaar vervoer is sowieso niet ideaal. Tram 4 passeert er wel maar dat is niet onmiddellijk een geweldige ontsluiting voor zo'n activiteitenpool, met mogelijk 5 miljoen bezoekers per jaar. Zelf halen ze het station van Schaarbeek aan als extra ontsluiting. Maar die ligt aan de verkeerde kant van de sporenbundel en er stoppen voorlopig nog niet veel treinen. Zoals de kaarten nu liggen, wordt het dus vooral een auto-aanzuigend complex. Vandaar ook 1750 parkeerplaatsen en het voorstel om het verkeer op de Van Praetbrug weer vlot te trekken met een nieuwe rotonde.

tres : patrimonium

Godin was niet zomaar een kachelfabriek, het was een sociaal utopisch laboratorium. Naast goede werkomstandigheden voorzag meneer Godin in de 19de eeuw voor zijn arbeiders ook

woningen, crèches en ontspanning in de *famillistière*. Die *famillistière* zelf wordt beschermd, maar de bijhorende fabriekshallen zouden tegen de vlakke gaan. Patrimoniumverenigingen *Bruxellesfabriques-Brusselfabriek* en *Pétitions-Patrimoine* benadrukken dat de twee onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn en pleiten voor een creatiever project dat de hallen integreert en gebruik maakt van de Zenne die daar even aan het oppervlak komt piepen.

Wanneer je dit leest, is het dossier waarschijnlijk in openbaar onderzoek. Meer info bij steyn@bralvzw.be. Je kan *Brusselfabriek* en hun strijd voor het patrimonium altijd steunen via gvanderhulst@skynet.be.

Woluwe Shopping

Afgelopen maand was ook Woluwe Shopping in openbaar onderzoek. De promotor van het project, Fortis Real Estate, vraagt een uitbreiding met 10 000 m² vloeroppervlakte, 200 extra parkeerplaatsen en een bijkomende laad- en loskaai. De overlegcommissie bracht heel wat volk op de been. Onder meer het misnoegde *Comité Sint Lambertus*. De plannen zullen de wijk onderdompelen in verkeerschaos en de levenskwaliteit van 700 families in de buurt drastisch verslechteren, vindt het comité.

met den otto

Ten eerste houden de promotoren enkel rekening met de auto. Investerings in veilige voetgangersverbindingen zijn onbestaande. Nochtans heeft Woluwe Shopping nog een openstaande rekening. Ze hebben de stedenbouwkundige lasten van een vorige uitbreiding tien jaar geleden nog steeds niet gebruikt voor een verbetering van het openbaar domein. Het comité protesteert ook omdat vrachtwagens door de kleine Sint-Lambertusstraat moeten om het nieuwe leveringspunt te bereiken. Zo verschuift de

Godin : een luchtfoto van het beschermde woongebouw met daarachter de bedreigde fabriekshallen. Met dank aan Brussel Fabriek.

De shopping van Woluwe brengt de voetgangers nu al in nauwe schoentjes en het dreigt nog te verergeren. © Comité Sint Lambertus

verkeersdrukte van de Woluwelaan naar die kleinere straat en dreigt daar de totale blokkade. Nu al parkeren vrachtwagens zich op drukke dagen in dubbele file of op voetpaden. Om af te sluiten noteert het wijkcomité een flagrante schending van het Gewestelijk Bestemmingplan. Deze laat maar een uitbreiding toe met 1/5 van de bestaande oppervlakte terwijl het comité een uitbreiding van 1/3 telt. Een vaststelling die ook de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe met verstomming sloeg.

beter integreren

Het comité ontkent het bestaansrecht van Woluwe Shopping niet, maar vraagt een betere integratie in de buurt. De nieuwe laad- en loskade moet aansluiten op de Woluwedallaan met betere regelingen van laden en lossen. Er moeten hoogwaardige voetgangersverbindingen komen, minder parkeerplaatsen en een correcte uitoefening van de stedenbouwkundige lasten.

Meer info bij Geert Van Waeg, Sint Lambertuscomité, geert.vanwaeg@yucom.be

In haar laatste maanden stelt de regering een nieuwe, meer ambitieuze ordonnantie over bodemverontreiniging voor. Ze wil onze vuile bodems niet alleen maar beheren, maar ook saneren!

Brussel heeft een industrieel verleden en ook vandaag zijn er nog heel wat economische activiteiten die potentieel vervuילend zijn voor de bodem en het grondwater. Officieel zijn 17000 sites in Brussel waarschijnlijk vervuילd. Om dat met zekerheid te zeggen, is er telkens een analyse nodig, toch zijn er voldoende vermoedens om die sites al op een lijst te zetten.

deze keer beter

In 2004 werd de eerste bodemordonnantie goedgekeurd. Dat was rijkelijk laat in vergelijking met Vlaanderen. En helaas was deze wet niet nauwkeurig genoeg om een behoorlijk beleid mogelijk te maken. Tijd dus voor een verbetering en meteen ook een aanpassing aan de EU-richtlijn betreffende de milieuaansprakelijkheid inzake preventie en milieuschade. Het principe van 'de vervuiler betaalt' blijft de basis van de ordonnantie.

wie is verantwoordelijk

In de race naar de gewestverkiezingen wil de Brusselse regering nog een pak ontwerp-ordonnanties laten goedkeuren door het parlement. De bespreking van de nieuwe

ordonnantie over bodemverontreiniging is bijvoorbeeld net begonnen. De titel alleen al duidt op een andere aanpak. De versie van 2004 was *de ordonnantie betreffende het beheer van verontreinigde bodems*; nu spreekt het ontwerp over *het beheer en de sanering van verontreinigde bodems*.

Deze wettekst onderscheidt verschillende types bodemverontreiniging. Bij een eenmalige verontreiniging, die ontstaan is ná de bodemordonnantie van 2004 en wanneer de vervuiler gekend is, moet er gesaneerd worden. Bij *weesverontreiniging* is er geen vervuiler bekend. In dat geval neemt de overheid maatregelen om het risico zoveel mogelijk te beperken. Bij een *gemengde vervuiling* gaat het om verschillende vervuilers die al dan niet allemaal gekend zijn. Voor die sites zal een specifieke aanpak uitgewerkt worden.

normen

Om het potentiële risico van de vervuiling te bepalen, houdt de overheid rekening met de het Gewestelijk Bestemmingsplan. De ordonnantie bepaalt dat in een industriezone een hogere vervuiling toegelaten is dan in een woonzone. Voor recreatiegebieden zul-

len de normen nog wat scherper liggen en de overheid zal het strengst zijn in parken, groen- of landbouwgebieden en zones voor grondwaterwinning. Of die normen strenger zullen zijn dan nu, weten we nog niet. De regering zal deze normen vastleggen met een regeringsbesluit.

procedures

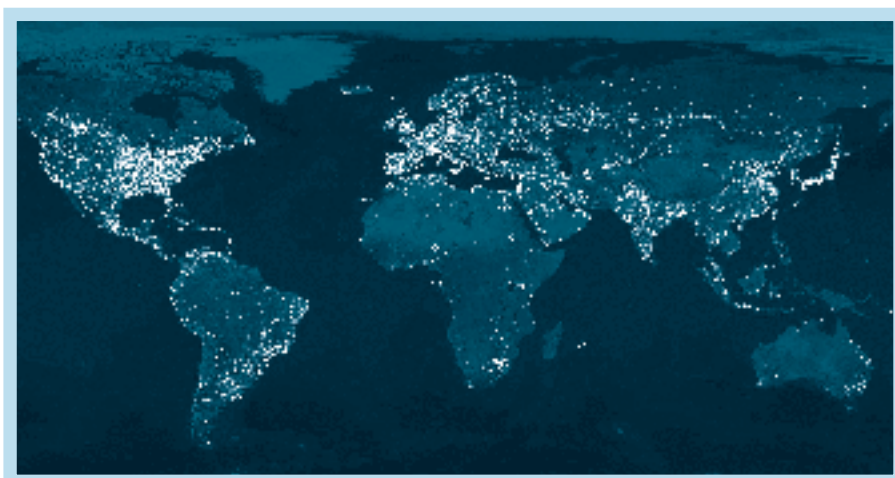
De regering heeft geluisterd naar de bedrijven. Er is nu bijvoorbeeld een versnelde procedure als er tijdens een werf vervuiling wordt vastgesteld. En als een bedrijf een activiteit stopt, wordt geval per geval bekeken of bodemonderzoeken of sanering nodig zijn. De verantwoordelijkheden, de plichten en de rechten bij een verkoop of een verhuur van een potentieel vervuilde site zijn nu ook veel beter omschreven.

geen eenvoudige klus

Bodemsanering is een tijdsintensieve en meestal ook een dure ingreep. Maar het is belangrijke investering in de toekomst. Deze ordonnantie is duidelijk ambitieuzer dan de vorige versie en dat is maar goed ook. Wij hopen dat ze juridisch en technisch goed genoeg in elkaar zit, zodat ze deze keer wél uitvoerbaar is. En we hopen dat de volgende regering voldoende middelen vrijmaakt om er effectief werk van te maken.

het licht moet uit eerste Nacht van de Duisternis in Brussel

Vanuit de lucht springt de lichtvervuiling van het geïndustrialiseerde noorden recht in onze smoel. De Nacht van de Duisternis moet aantonen dat het ook in Brussel met een beetje minder licht wel lukt.

Op **28 maart** gaat in heel het land het licht uit: tijdens de Nacht van de Duisternis doden overheid, bedrijven en particulieren

de verlichting. Veel mensen trekken er dan op uit om sterren of nachtdieren te bestuderen. Vlaanderen doet dit al twaalf jaar,

onder impuls van Bond Beter Leefmilieu (BBL) en enkele partners. Wallonië heeft het initiatief vorig jaar overgenomen en dit jaar volgt voor de eerste keer, met voorzichtige pasjes, Brussel. Onze zusterorganisatie *Inter-Environnement Bruxelles (Ieb)* wil met deze symbolische actie ook ons attent maken op de hinder van lichtvervuiling. Onze oververlichting verstoort de slaap en kan een negatieve impact hebben op de gezondheid. En het hindert het broed- of trekgedrag van bepaalde dieren.

wat kan jij doen?

Al bij al zal het niet opvallend veel donkerder worden in Brussel. De straatverlichting blijft zeker gewoon branden. Maar hopelijk gaat hier en daar wel de gevelverlichting uit aan kerken en gemeentehuizen. En de lampen achter kantoor- of winkelramen... De campagne is vrij laat op gang gekomen

maar je kan nog altijd je bevoegde schepen of eco-ambtenaar vragen om mee te doen. En waarom niet je eigen werkgever? En je kan ook zelf je verlichting verminderen of achter rolluiken en gordijnen verbergen. En misschien kan je vereniging of wijkcomité op 28 maart een activiteit organiseren in het teken van de nacht of energie.

Erwan Marjo van Ieb kan je alles vertellen over de Nacht van de Duisternis. Je vindt hem op erwan.marjo@ieb.be of 02/223 01 01. En op www.ieb.be kan je een activiteit inschrijven.

Earth hour

Tussen 20u30 en 21u30 loopt bovendien het *Earth Hour* van WWF, een internationale

oproep aan steden, bedrijven en burgers om klimaatverandering tegen te gaan. Wie een deel van z'n verlichting symbolisch dooft, kan zich dus ook registreren bij www.earthhour.be en geeft zo een signaal naar de volgende klimaatconferentie in Kopenhagen.

nieuws van het front

fijn stof

jouw eigen meetstation

De Brusselse regering heeft een website klaar die louter is gewijd aan pieken van luchtvervuiling. Ze heet www.pollutiepiek.be. Als er dit voorjaar nog smog opduikt, vind je er ondermeer een overzicht van de maatregelen die van kracht worden.

Om de luchtkwaliteit in jouw dichtsbijzijnde meetstation op te volgen kan je nog altijd terecht op www.ircel.be, de website van de Intergewestelijke Cel Leefmilieu.

En zeer interessant daarop is de lijst van het aantal pieken. In ons edito gaven we al de pieken van Haren, Molenbeek en Heembeek in 2008. We geven je hier nog graag de overige Brusselse meetstations mee: St-Agatha-Berchem en St-Lambrechts-Woluwe blijven dit jaar duidelijk onder de voorgeschreven 35 fijn-stofpieken. De lucht in die meetstations heeft de vervuilingnorm respectievelijk 25 en 23 keer overschreden. Maar vooral Ukkel heeft een uitstekend jaar achter de rug met maar 16 overschrijdingen. In 2007 telde Ukkel nog 43 overschrijdingen.

Ook vermeldenswaard is het station van Vilvoorde, net over onze grens: met 41 overschrijdingen van de norm is de lucht ook daar helemaal gebuisd.

eco-vogels en eco-kerken

Of je nu bloederstig bent of ze graag ziet vliegen, deze maand kan je verschillende milieuwandelingen mee doen.

Natuurpunt Brussel organiseert op zondag 8 februari een **initiatie vogelkijken**. Tegelijkertijd kunnen gezinnen met kinderen terecht bij de workshop vogels in nesten. Hoe slagen vogels er in om hun jongen warm te houden? Hoe maken zij hun nest bestand tegen weer en wind? Meer info op www.natuurgidsenbrussel.be.

De Kwb kijkt breder. Op zaterdag 28 februari organiseert ze een **wandeling aan**

"Meer wegen is een straatje zonder einde." Met die slogan voerde de milieubeweging actie aan het autosalon tegen al die nieuwe betonprojecten in dit land. Je vindt foto's, video en perstekst op www.bralvzw.be © Stefan Neidust.

bedrijven plannen mobiliteit

Nog een ordonnantie die in de laatste rechte lijn voor de verkiezingen groen licht moet krijgen van het parlement: de ordonnantie op de vervoerplannen. De opmaak van een bedrijfsvervoerplan is nu al verplicht voor bedrijven met meer dan tweehonderd werknemers. De ontwerptekst verlaagt de drempel

tot honderd werknemers, wat meteen zou moeten leiden tot een verdubbeling van het aantal bedrijven dat een plan opmaakt. Nieuw is ook dat scholen verplicht zullen worden een schoolvervoerplan op te maken en organisatoren en sitebeheerders van evenementen een evenementenvervoerplan. Nu hopen dat al deze plannen zullen leiden tot efficiënte maatregelen....

de rand van Brussel met aandacht voor wat het leefmilieu bedreigt: industrie, verbrandingsoven, verkeer,... Maar ook voor vernieuwende initiatieven: de eco-kerk van Heembeek, de kinderboerderij met bio-producten 'Nos Pils', de Groene Wandeling... Info via pol.arnauts@compaqnet.be of op 02/460 16 66.

En wie het spectaculaire **nieuwe waterzuiveringsstation Brussel-Noord** wil bezoeken, kan met Kwb mee op donderdag 19 maart. Info via pol.arnauts@compaqnet.be.

weinig eco-zuidwijk

In de Pianofabriek in Sint-Gillis kan je tot 15 maart de tentoonstelling *Omwegen in de Zuidwijk, de Brusselse Zuidwijk van 1989 tot 2009* gaan bekijken. Ze toont hoe de wijk er na 20 jaar 'heropleving' nog altijd hersendood bij ligt. Infos: www.quartier-midi.be.

Krax zijn OK!

City Mine(d) over pingpong, wafels en het positieve van breuklijnen

Veel van de typische Brusselse problemen doen zich voor op breuklijnen. Maar volgens City Mine(d), vereniging voor sociaal-artistieke interventies in de stad, zijn het ook niemandslanden waar nieuwe initiatieven ontstaan. Een gesprek met Jim Segers en Sofie Van Bruystegem.

“Een breuklijn noemen wij een *Krax*” legt Sofie uit. “Zo’n *Krax* is voor ons niet alleen ruimtelijk maar ook een afspiegeling van een sociale of bestuurlijke breuk. Je krijgt er te maken met de toe-eigening van stadsdelen. Iedere plek heeft zijn regime, dat een bepaald deel van de stad organiseert. Dat wordt bepaald door buurtbewoners maar evenzeer door bendetjes of bijvoorbeeld handelaars. Als je er je voet zet, zie je dat veel mensen er op hun eigen manier mee verbonden zijn. Voor ons zijn die gebieden interessant omdat ze ook mensen kunnen samenbrengen die anders niet met elkaar willen babbelen.”

Wat is City Mine(d) eigenlijk?

City Mine(d) is ontstaan eind jaren 90 vanuit de artistieke sector. Jim: “We wilden iets doen aan het brusselo-negativisme. Het beeld dat de binnenstad was opgegeven voor bewoning. Tegelijk ontstond er een beweging van

mensen die hier iets aan wilden doen. De kraak van Hotel Central is een eerste grote actie geweest. Zo hebben we Bral gevonden. De invalshoek van Bral was de traditionele bewonersstrijd; die van ons meer de creatieve stad. We zagen dat we met creativiteit ook iets konden doen met de stad. Brussel 2000 was voor ons een boost”.

Jullie zijn ook actief in Londen en Barcelona?

“Inderdaad.” zegt Jim. “We zijn onze concepten ook daar gaan uitproberen. In Londen was er bijvoorbeeld het ping-pongproject, een puur artistieke interventie waarbij we een vergeten buurt nabij het Wembleystadion letterlijk verbonden hebben met de omliggende wijken door een soort buizensysteem van drie kilometer lang. Via pingpongballen konden de mensen hun ideeën kwijt over de problemen die ze ervoeren. Het ding zelf heeft een week gedraaid maar het bouwen heeft

maanden geduurd. Gedurende die periode was er veel interactie en werd die wijk figuurlijk op de kaart gezet.”

Wat zijn jullie voornaamste actierreinen vandaag?

Sofie: “We kijken vandaag met een meer economische bril naar de stad. Met ons project Micronomics vragen we ons af hoe micro-initiatieven impact op economie kunnen hebben. We willen aantonen dat mensen de economie maken en niet omgekeerd.”

“Concreet verbinden we nu kunstenaars en architecten waar we al lang mee werken, met kleine initiatieven uit de sociaal-economische sector. En dan kwamen we snel bij het idee van een markt: *MicroMarché* noemen we die. Ondertussen is dat een coöperatieve geworden. En bij de *Wafflebank*, een alternatieve bank die zonder geld toch investeert in waar mensen echt goed in zijn. En er is ons *Micronomics Festival* op 1 mei, waar me momenteel druk aan werken.”

Wat is dat?

“Het is nog een middel om kunstenaars van alle soorten allooi bij elkaar te brengen zodat ze know-how kunnen uitwisselen. We hebben het dit jaar verplaatst van het Zuid naar de Dansaertwijk, dat volgens ons vanuit grootstedelijk perspectief al even problematisch is. In de Zuidwijk worden de goede vragen vandaag gesteld; aan Dansaert lijkt alles te kloppen maar onder de radar zijn er problemen. Er zijn de ondernemers die wel willen maar nergens houvast vinden, er zijn de ontwikkelingen langs de Kanaalzone, de meer etnische buurt rond de Gentssesteenweg... Micronomics kan daar zeker iets aan doen.”

Als dit alles je intrigeert, doet www.citymined.be misschien een wereld voor je open.

de nacht redden

... daar kan je aan mee werken door je in te schrijven voor de Nacht van de Duitertnis via www.ieb.be.

het klimaat redden

... je helpt ook mee het klimaat redden door je in te schrijven voor de Earth Hour van WWF via www.earthhour.be

openbare onderzoeken

... mega-openbare onderzoeken hebben we deze maand niet in petto maar je kan je al warm lopen voor de Shopping Godin!

Succes!

Alert is het maandelijks berichtenblad van Bral vzw

redactie/administratie :
Bral vzw
Zaterdagplein 13 - 1000 BRUSSEL
T 02 217 56 33
F 02 217 06 11

Medewerkers :
Ben Bellekens, Dina Claes, An Descheemaeker, Hilde Geens, Marianne Stevens, Steyn Van Assche, Joost Vandenbroele, Piet Van Meerbeek

Jaarabonnement : € 10 te storten op rekening 001-2154937-61 van Bral vzw - 1000 BRUSSEL
copyright © : overname van artikels aanbevolen mits bronvermelding

Het pingpong-project spalkt een Londense breuk tussen twee wijken met een ongelooflijk buizensysteem. Mensen kunnen langs die buizen hun boodschappjes doorsturen naar de overkant. © City Mine(d)

